

เรียบเรียงโดย มายด์มิ่งค์ ผู้ชายสามมิติ

ความรู้... อนาคตและความอยู่รอด

รู้ะไรไม่เท่า... รู้ สวัสดีคุณผู้อ่านที่รักและคิดถึงทุกคนครับ วิธีที่มักจะถูกหยิบขึ้นมากล่าวเล่น ๆ เวลาที่เรารู้สึกเสียดายที่ได้ทำหรือไม่ได้ทำบางอย่าง แล้วได้รับผลของสิ่งนั้นในรูปแบบที่ไม่น่าพึงพอใจ บางครั้งก็ผิดหวังหรือนึกตำหนิตัวเอง ว่าถ้ารู้แบบนี้ ทำอย่างนั้น.. ทำอย่างนี้จะดีกว่า แต่เวลาไม่เคยไหลย้อนกลับ เราอาจจะมีหรือไม่มีโอกาสแก้ไขสิ่งที่ได้ทำลงไปแล้ว สิ่งที่เราสามารถทำได้ดีที่สุด ก็คือการเตรียมพร้อมสำหรับรับมือกับวิกฤติหรือโอกาสที่อาจจะผ่านเข้ามาในชีวิต ทั้งแบบที่เรารู้หรือไม่รู้ตัว เพื่อเป็นเครื่องรับรองว่าผลลัพธ์ที่เราจะได้รับ เป็นรูปแบบที่สมบูรณ์ในกาละโอกาส ณ เวลานั้นมากที่สุด

ตั้งใจไว้นานแล้วว่าอยากแบ่งปันความคิดและประสบการณ์ของคน Gen X ที่ใช้ชีวิตมาเกินครึ่งอายุชั้ย ผ่านโลกในยุค Analog เปลี่ยนผ่านเข้าสู่ยุค Digital และเชื่อว่าคงจะมีโอกาสได้ใช้ชีวิตในยุค Quantum ในบั้นปลายและหลังจากนั้นจะมีอะไรเข้ามาอีก ก็สุดจะคาดเดาได้ในตอนนี้ ผมได้เห็นการเติบโตของครอบครัว เด็ก ๆ ที่โตมาพร้อมกับอุปกรณ์เล็ก ๆ ที่ย่อโลกทั้งใบไว้ในฝ่ามือ ความสามารถในการค้นหาคำตอบ แลกเปลี่ยนข้อมูล การสื่อสาร และได้สิ่งต่าง ๆ จากการสั่งด้วยปลายนิ้ว ความสะดวกสบายและประโยชน์จากความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี ที่เมื่อย้อนไปสมัยที่ผมยังเป็นเด็กอยู่นั้น คงยากที่จะจินตนาการได้จากมุมมองของคน Gen X อย่างผม ที่ได้ร่วมสัมผัสประสบการณ์เหล่านี้โดยตรง ผมสังเกตเห็นสิ่งหนึ่งเป็นราคาที่แสนแพง ที่เราได้จ่ายไปแล้ว เพื่อแลกกับความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยี

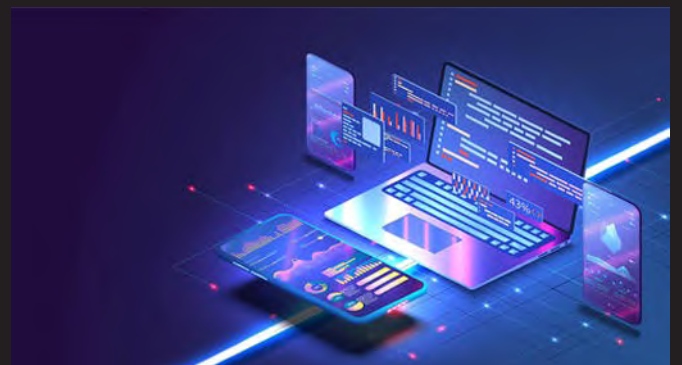
แต่ต้องขอออกตัวก่อนนะครับ ว่าตัวผมเองก็เป็นคนหนึ่งที่ชอบเรื่องของวิทยาศาสตร์-เทคโนโลยี และไม่มีความคิดต่อต้าน ผมรู้สึกตื่นเต้นทุกครั้งที่มีการค้นพบใหม่ ๆ หลาย ๆ เรื่อง เป็นเรื่องที่ยังอ่านแล้วยังจินตนาการไม่ออกด้วยซ้ำว่าเราสามารถนำชุดความรู้นี้ มาใช้กับอะไร? อย่างเรื่อง Quantum Technology ที่อ่านเมื่อไร ก็งงทุกที แต่ก็มั่นใจได้ว่าสุดท้ายสิ่งนี้จะนำความก้าวหน้ามาสู่มนุษยชาติได้อย่างแน่นอน

Analog Clock Mechanism

Quantum Sensor Measuring

Digital Computer

แม้ทุกอย่างรอบตัวถูกขับเคลื่อนไปข้างหน้าด้วยการค้นพบความรู้ใหม่ ๆ ทุกวัน โลกก็หมุนไปข้างหน้า... แต่บางสิ่งก็เปลี่ยนไปในทางที่อาจไม่สามารถกลับมาเป็นเหมือนเดิม กลับมาพูดถึงเรื่องราวที่ต้องจ่ายไป เพื่อแลกกับอำนาจและความสะดวกสบายที่เทคโนโลยีมอบให้ผ่านมุมมองของคุณพ่อ Gen X อย่างผม จากการสังเกตลูก ๆ ในรุ่น Generation Z และ Generation Alpha แต่ก่อนจะไปถึงตรงนั้น อยากรจะขออธิบายลักษณะด้านพฤติกรรมที่เป็นเอกลักษณ์ของเด็ก ๆ ทั้ง 2 รุ่นนี้ก่อนนะครับ

Generation Z

(เกิดในปี 2538 - 2552)

เป็นคนรุ่นใหม่ที่เกิดมาพร้อมกับสิ่งอำนวยความสะดวกรอบด้าน เรียนรู้รูปแบบการดำเนินชีวิตในสังคมแบบ Digital มีการติดต่อสื่อสารแบบไร้สาย เนื่องจากเกิดมาในยุคเทคโนโลยีที่ทันสมัย เด็กในยุคนี้อาจจะจินตนาการไม่ออกเลยว่าโลกที่ไม่มีอินเทอร์เน็ตนั้นจะอยู่ได้อย่างไร แล้วยังยกให้ Smart phone เป็นอีกอวัยวะหนึ่งของชาว Gen Z คนรุ่นนี้ติดโลกออนไลน์และรับข้อมูลข่าวสารจำนวนมากอย่างรวดเร็ว สามารถวิเคราะห์สถิติต่าง ๆ เพื่อคาดการณ์อนาคตเพื่อตัดสินใจ ทำอะไรอย่างรวดเร็ว ไม่ชอบการรอคอย แต่ก็กลัวอนาคต เนื่องจากรับข้อมูลที่ล้นหลามไม่ขาดสาย จนประมวลไม่ทัน เห็นการเปลี่ยนแปลงของสิ่งรอบตัวอยู่ตลอดเวลา จึงต้องหาข้อเปรียบเทียบตลอดเวลา เช่น เรียนอะไรไม่ตักงาน อาชีพอะไรมั่นคง สิ่งไหนดีกว่าสิ่งไหน

นอกจากนี้ ยังมีแนวโน้มว่าจะเลือกงานที่เงินดีมากกว่างานที่ชอบจริงๆ คน Gen Z จะเปิดกว้างทางความคิดและวัฒนธรรมที่แตกต่างมากขึ้นจากการมองเห็นในโลก Digital จึงเปิดกว้างในการยอมรับความแตกต่าง มีแนวโน้มที่จะปรับทัศนคติได้ดี ไม่แบ่งแยกชนชั้น สีผิว ศาสนา หรือ ประเพณีที่แตกต่าง แต่มีแนวโน้มที่จะเป็นมนุษย์หลายงาน เพราะความอดทนต่ำ ต้องการคำอธิบายมากขึ้น ต้องมีเหตุผล ต้องรู้สึกว่าได้เข้าใจกับทุกเรื่องในชีวิต ส่วนการเรียนรู้ของคน Gen Z จะหาความรู้ได้ทุกที่ เกลียด การเรียนแบบบรรยายก็ชอบข้อมูลแนวกราฟ ภาพ สถิติชัดเจน เน้นข้อมูลสั้น ๆ ที่เข้าใจง่าย ๆ เพราะจดจำข้อมูลได้ดีจากข้อมูลสั้น ๆ เท่านั้น

Generation Alpha

(เกิดในปี 2553 - ปัจจุบัน)

ส่วนใหญ่เติบโตมาพร้อมกับเทคโนโลยียุคใหม่ที่พัฒนาเต็มที่ ไม่เคยใช้ชีวิตโดยขาด Smart phone และมีพฤติกรรมแสดงออกผ่านโลกออนไลน์รวดเร็ว ส่งผลต่อทั้งพฤติกรรมการใช้ชีวิตและความคิดของเด็กเจนนี้หลายมิติ เช่น ความคุ้นชินกับการเปลี่ยนแปลง เด็กรุ่นนี้มีความคิดความต้องการต่างจากพ่อแม่ที่เติบโตมาในยุคสมัยที่แตกต่าง อาชีพที่พ่อแม่เคยคิดว่าดีที่สุด มั่นคงที่สุด อาจไม่ใช่ความต้องการของ Gen Alpha ก็ได้ การเติบโตพร้อมโลกอินเทอร์เน็ต ทำให้พวกเขามีกิจกรรมต่าง ๆ บนออนไลน์ รวมถึงเกมที่เป็นส่วนหนึ่งของความทรงจำในวัยเด็กของทุกคน กิจกรรมที่เด็กกลุ่มนี้ใช้อินเทอร์เน็ตมากที่สุดคือความบันเทิง เด็กเจนนี้รักที่จะใช้ชีวิตอิสระเป็นนายตัวเองมากกว่าเป็นลูกจ้าง ที่ต้องคอยทำตามคำสั่งผู้อื่น ในโลกยุคใหม่เทคโนโลยีไอที ไม่ว่าจะเป็น Big data, A.I. หรือ แอปพลิเคชันทั้งหลายเป็นตัวขับเคลื่อนโลกและจะเข้ามามีบทบาทมากยิ่งขึ้นกว่าในยุคปัจจุบันอีกมากมาย ทั้งในด้านพฤติกรรมการใช้ชีวิตและโลกธุรกิจ

เมื่อเด็กเจนใหม่กำลังจะใช้ชีวิตตามความต้องการของตัวเอง เพราะเด็กเจนนี้มีทั้งพลังความรู้ความสามารถที่เต็มเปี่ยม ขณะเดียวกันก็มีความสนใจที่อยากเป็นส่วนหนึ่งที่สร้างสรรค์ให้โลกนี้ดีขึ้น จึงมีแนวโน้มที่เด็กยุคหน้าจะหันมาทำงานแก้ไขปัญหาสังคม สิ่งแวดล้อม และงานอาสาสมัครที่ช่วยเหลือผู้คนเพื่อขับเคลื่อนให้เกิดความเปลี่ยนแปลงทั้งในระดับประเทศและในระดับโลก ที่เน้นการใช้ทักษะด้านการปฏิสัมพันธ์ ทักษะการแก้ปัญหา ทักษะการทำงานเป็นทีม และทักษะทางอารมณ์อื่น ๆ อีกมากมาย

เทคโนโลยีได้มอบอำนาจให้กับทุกคนที่เข้าถึงมันได้อย่างไร้ขีดจำกัด และการเข้าถึงเทคโนโลยีเหล่านั้น ก็ไม่ใช่เรื่องยากเย็นอะไร เราสามารถทำอะไรก็ได้ที่เราอยากทำ ปัจจุบันนี้คงไม่มีใครปฏิเสธว่าสินทรัพย์ที่มีมูลค่ามากที่สุดในโลกคือ ข้อมูล ด้วยอุปกรณ์เล็ก ๆ อย่าง Smart phone หรือ Laptop สักเครื่อง เราก็สามารถเข้าถึงและส่งต่อข้อมูลที่เราต้องการในเวลาแค่คลิกใจ

66

มนุษย์ Gen Z และ Gen Alpha คุ้นชินกับรูปแบบการดำเนินชีวิตลักษณะนี้ สามารถเข้าถึงและใช้ข้อมูลได้อย่างมีประสิทธิภาพนำไปสู่การมีปฏิสัมพันธ์กับ “มนุษย์จริง ๆ” น้อยลง เพราะทำทุกอย่างได้ด้วยตัวเองอย่างรวดเร็ว จนผมสังเกตได้ว่า คนรุ่นนี้มีความสามารถในการอดทน การรอคอยและการจรรจบกับสิ่งใดสิ่งหนึ่งนาน ๆ ได้น้อยกว่าคนรุ่นก่อน รวมไปถึงด้านความสัมพันธ์กับมนุษย์ด้วยกัน ซึ่งนำไปสู่ราคาค่าขวดที่แสนแพงในระดับ Global scale อย่างเรื่อง “การลดลงของอัตราการเกิด” ของมนุษยชาติ

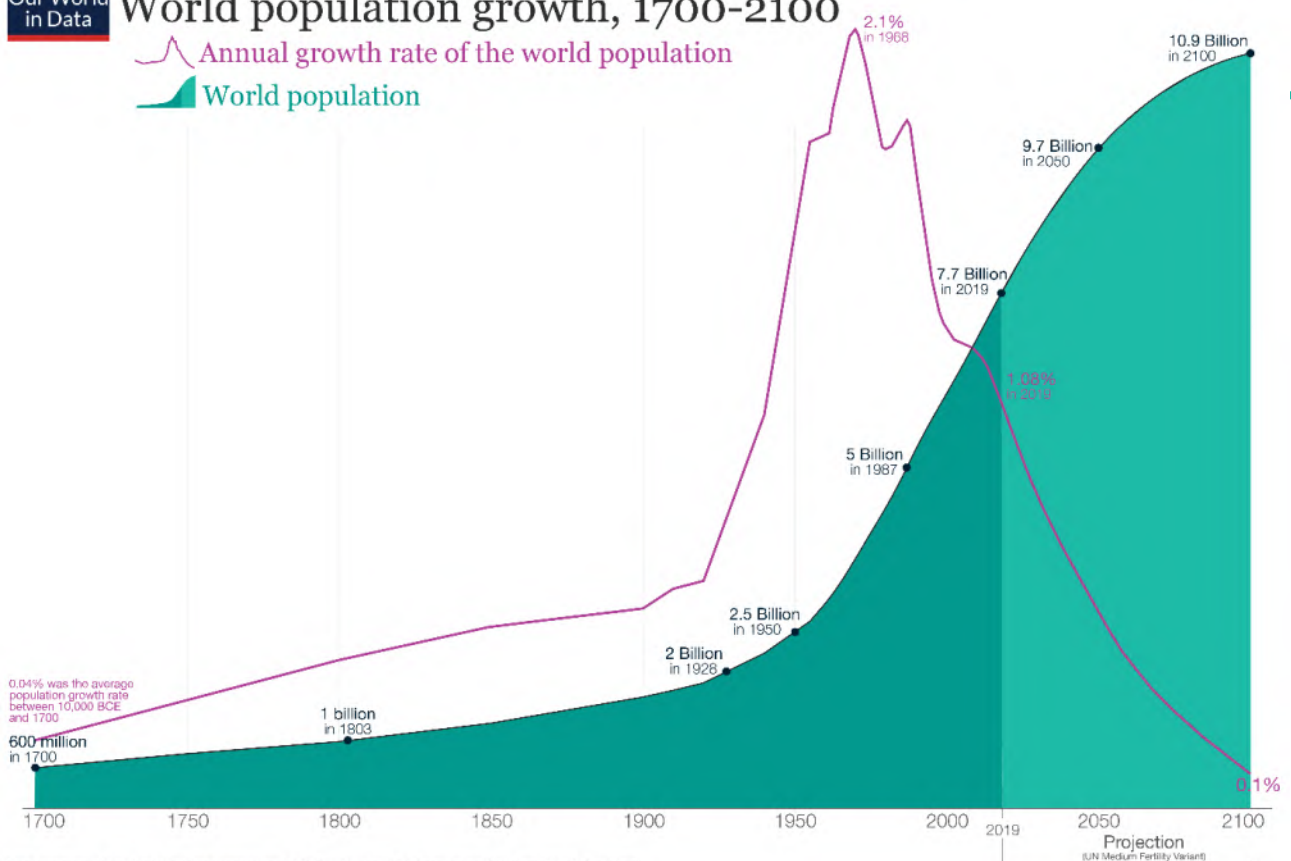
99

World population growth, 1700-2100

Annual growth rate of the world population
World population

Data sources: Our World in Data based on HYDE, UN, and UN Population Division [2019 Revision]
This is a visualization from OurWorldinData.org, where you find data and research on how the world is changing.

Licensed under CC-BY by the author Max Roser.

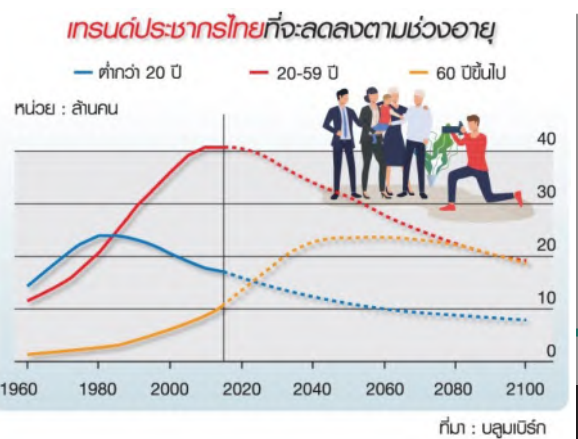
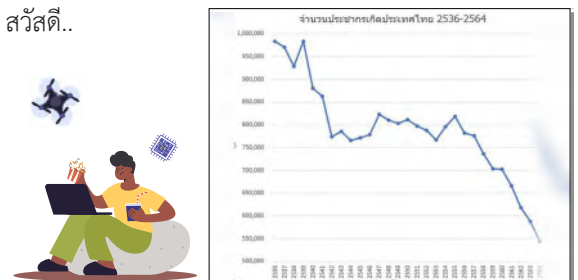
ที่มา : https://en.wikipedia.org/wiki/Projections_of_population_growth

พื้นที่สีเขียว คือจำนวนประชากรโลกสะสมและเส้นสีแดงคืออัตราการเพิ่มขึ้นของจำนวนประชากรในปีต่าง ๆ ตั้งแต่ ค.ศ. 1700 ถึง 2100 จากกราฟ จะเห็นว่าอัตราการเพิ่มขึ้นของจำนวนประชากรโลก (ดูจากความชันของกราฟของพื้นที่สีเขียว) ได้ค่อย ๆ ลดลงตั้งแต่ปี ค.ศ. 2019 และลดลงเรื่อย ๆ เป็นผลมาจากอัตราการเกิดน้อยกว่าอัตราการตาย คนส่วนใหญ่บนโลกมีอายุขัยเฉลี่ยยาวนานขึ้น แต่มีแนวโน้มที่จะมีลูกลดลง ส่งผลให้โลกเข้าสู่การเป็นสังคมผู้สูงอายุมากขึ้นเรื่อย ๆ เมื่อมองในมุมมองทางด้านเศรษฐศาสตร์จะเห็นว่ากำลังในการผลิตโดยรวมต่ำลงไปพร้อม ๆ กับปริมาณทรัพยากรที่ลดลงไปเรื่อย ๆ สวนทางกับจำนวนประชากรที่ไม่สามารถสร้างผลิตผล (Productivity) ที่เพิ่มขึ้นทุกวัน ซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นของปัญหาอีกมากมายที่ไม่สามารถเขียนให้จบได้ในฉบับนี้ และคงจะต้องนำเป็อย่างมากแน่ ๆ ครับ

ปัญหาลักษณะนี้ กำลังเกิดขึ้นพร้อม ๆ กันในทุก ๆ พื้นที่ทั่วโลก ไม่เว้นประเทศไทยครับ เมื่อไม่นานมานี้ ผมได้เห็นภาพข่าวในสื่อที่แสดงอัตราการเกิดของคนไทยในช่วง 3 ทศวรรษที่ผ่านมา ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาศึกษาขององค์การสหประชาชาติเมื่อปี 2018

ไม่แตกต่างจากการ Revolution ทุก ๆ ครั้งในอดีตที่ผ่านมา ไม่ว่าจะเป็นการปฏิวัติอุตสาหกรรม การก้าวเข้าสู่ยุค Digital ยุค Internet ยุคของ A.I. ทุก ๆ คลื่นของการเปลี่ยนแปลงจะส่งผลกระทบต่อโลกไม่ทางใดก็ทางหนึ่ง หรืออาจจะหลาย ๆ ทางพร้อม ๆ กัน คนที่เตรียมตัวมาดี มีความพร้อมและปรับตัวตามกระแสได้ก่อน จึงจะอยู่รอดได้ กลับมาที่เรื่องที่เราทุกคนอยากจะทำมากที่สุดดีกว่าครับ รู้จึ้...

เรากำลังรู้ว่าการเปลี่ยนแปลงครั้งใหม่ ๆ กำลังเกิดขึ้นตลอดเวลา และเกิดขึ้นเรื่อย ๆ เราว่าคนรุ่นใหม่ ๆ แต่ละรุ่นก็เปลี่ยนแปลงไปตามพลวัตของโลกคนรุ่นใหม่อีกจะกลายเป็นคนรุ่นเก่า เราว่าถ้าเรายังไม่เปลี่ยนแปลงหรือพัฒนาตัวเอง เราคงหนีไม่พ้นการถูกปล่อยทิ้งไว้ข้างหลัง และเรารู้อะไร ๆ อีกหลายเรื่องจนเราอาจจะลืมไปแล้วว่าเรารู้ทั้งหมดนี้ คือเรื่องที่เรารู้จึ้แล้ว... ก็จะต้องเตรียมพร้อมรับมือให้ดีเพื่อความดำรงอยู่ต่อไปครับ สวัสดี..

ที่มา : นูเมอริส